

Maatschappelijk jaarverslag 2016

STB

Specialist in klimaattechniek

Eindhoven
Leemkuil 11
Postbus 9712
5602 LS Eindhoven

Houten
Ringveste 13
Postbus 317
3990 GC Houten

088 266 00 00
info@stb.eu
www.stb.eu

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
2016 in het kort	4
1. Over STB	5
1.1 Onze impact	5
1.2 Duurzame relaties	5
1.3 Bestuur en verantwoordelijkheden	6
2. MVO-visie en kernthema's	7
3. Trends	8
3.1 All electric	8
3.2 Digitalisering en energie	8
3.3 Circulariteit	8
3.4 De eindgebruiker	9
4. Medewerkers	10
4.1 Veiligheid	11
4.2 Gezondheid	11
4.3 Integriteit	12
4.4 Opleiding: het vak, big data én MVO	12
5. Milieubewust	14
5.1 Energie en CO ₂ -uitstoot	14
5.2 Materiaalgebruik en afval	16
6. Een duurzame waardeketen	18
6.1 Trends in de keten	18
Over dit verslag	19
GRI Tabel	20
Begrippenlijst	21
Colofon	23

Voorwoord

Voor u ligt het zesde maatschappelijke jaarverslag van STB. In dit verslag lichten wij onze prestaties en ervaringen op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) toe. We blikken terug op 2016 geven u een doorkijk naar de toekomstige jaren.

Toekomst van de installatie-branche

De technische sector en onze branche is al jaren aan verandering onderhevig. Al meerdere jaren zien we bijvoorbeeld dat gebouwen niet meer zozeer hun traditionele functie hebben, maar sterk multifunctioneel gebruikt worden, bestemd voor wisselende groepen huurders of zelfs eigenaren. Digitalisering is een trend die wij al eerder benoemd hebben, maar zich nu echt aan het doorontwikkelen is, zowel aan de opdrachtgeverskant, als de opdrachtnemerskant.

Voor het eerst noemen we circulariteit als een trend. De aandacht voor duurzaam materiaalgebruik neemt toe, met name in de ontwerp- en productiefase. Ook wij willen graag bewuster leren van de materialen die wij in onze installaties gebruiken en wat we daar bij het einde van de levensduur nog mee zouden kunnen. Al deze ontwikkelingen gaan in een hoog tempo en het is aan ons om daar steeds een passende handschoen voor te vinden binnen onze eigen bedrijfsvoering.

Een prettige werkomgeving

Steeds vaker komen ook verschillende ethiek-vragen aan de orde. Voor STB is veilig, gezond en integer werken vanzelfsprekend. STB is al jaren lid van de Nederlandse Vereniging voor ondernemingen op het gebied van Koudetechniek en Luchtbehandeling (NVKL). In 2016 hebben wij de NVKL-gedragscode breed gecommuniceerd. Het uitdragen van deze degelijke kernwaarden is onverminderd belangrijk. We laten graag zien waar we als NVKL-lid al jaren voor staan.

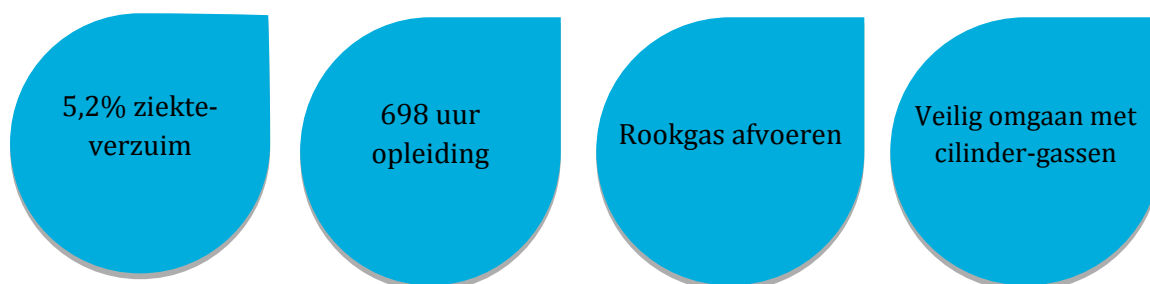
Aan de basis van een betrouwbare partner ligt een gezonde eigen bedrijfsvoering en transparante communicatie over onze activiteiten. Daar dient dit MVO-verslag voor. We merken dat deze jaarlijkse verslaglegging aan de informatiebehoefte van onze stakeholders voldoet. Wij staan open voor uw reactie op dit MVO-verslag en nodigen u van harte uit om contact op te nemen bij vragen of reacties.

Paul van Overdijk

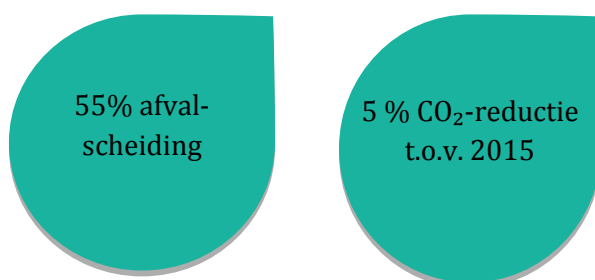
Directeur STB

2016 in het kort

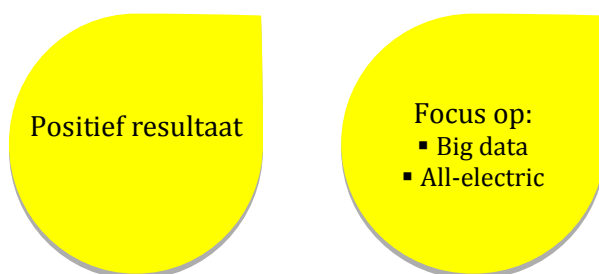
People

Planet

Profit

1. Over STB

STB levert haar bijdrage aan veilige en gezonde werk- en leefomgevingen. Wij zijn al jaren een sterke specialist in klimaattechnische installaties voor kantoor- en bedrijfsgebouwen. STB is betrokken bij de gehele levensduur van klimaatinstallaties, van installatie tot beheer, onderhoud en demontage. Dat maakt ons een belangrijke partner voor onze klanten. Onze focus ligt op hoge kwaliteit in onze producten en bij service, beheer en diensten.

1.1 Onze impact

Bewustzijn van eigen impact is voor ons een voorwaarde om te spreken van een gezonde eigen bedrijfsvoering. We voelen de verantwoordelijkheid om bewust om te gaan met de effecten van onze activiteiten op het gebied van people, planet en profit. Daarom zijn we inmiddels ook enkele jaren bewust bezig met de impact die onze bedrijfsvoering heeft op onze maatschappelijke en natuurlijke omgeving.

Wij streven er altijd naar dat wij naast werk- en leefomgevingen die veilig, gezond en comfortabel zijn, ook installaties leveren die energiezuinig zijn. We hebben de ambitie om ons specialisme op het gebied van duurzame installaties nog verder uit te breiden. Er zijn weinig nieuwe technieken en methoden wat betreft klimaatinstallaties. Er is al heel veel mogelijk. Het is een kwestie van aanpassen aan de veranderende markt die onderhevig is aan verschillende trends, zoals toenemende aandacht voor energie en materiaalgebruik.

Doordat wij de installaties niet zelf produceren, maar deze installeren en vervolgens het beheer en onderhoud verzorgen, is de grootste impact in onze branche te behalen in de keten. Desondanks zullen we, daar waar wij kunnen, de negatieve impact verminderen. Bijvoorbeeld door slim gebruik van data, een ontwikkeling waar wij in hoofdstuk 3 op terug zullen komen.

1.2 Duurzame relaties

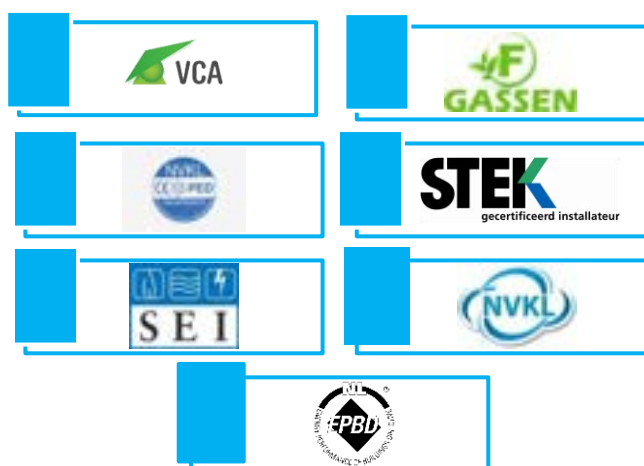
In onze ambitie om expert te worden in duurzame installatietechniek verliezen wij de klantvraag nooit uit het oog. Wij willen een betrouwbare partner zijn in het verzorgen van een prettig omgevingsklimaat en hechten veel waarde aan duurzame relaties. Niet alleen naar onze opdrachtgevers, maar ook richting onze leveranciers, onderaannemers en onze omgeving. We ondersteunen graag goede initiatieven door sponsoring of donaties zoals een bijdrage aan 'Kinderen in het verkeer', op initiatief van Politie Regio-eenheid Amsterdam en verschillende lokale sportevenementen. We hebben daarnaast ook 35 gebruikte telefoons geschonken aan Stichting Opkikker.

Een gezonde bedrijfsvoering uit zich ook in de economische resultaten. In 2016 hebben we een positief resultaat weten te behalen (zie Tabel 1). Ten opzichte van 2015 is de omzet licht gedaald wat komt door natuurlijke schommelingen.

Tabel 1: Economische prestaties

	2016	2015	2014	2013	2012
Omzet (mln €)	16,1	17,1	16,3	17,9	18,2
Resultaat (mln €)	0,4	0,8	0,4	0,5	0,4
Eigen vermogen (mln €)	1,8	1,9	1,6	1,3	0,7
Operationele kosten (mln €)	15,7	16,2	15,8	17,3	17,8
Personeelsvergoedingen (mln €)	6,0	5,9	6,1	6,0	6,2
Donaties en sponsoring (€)	10.142	7.237	4.695	5.726	8.133

Wij staan voor kwaliteit. Dat betekent kwalitatief goed materiaal en veilige en betrouwbare installaties, evenals beheer en onderhoud volledig volgens de kwaliteitsnormen. We voldoen aan wet- en regelgeving en beschikken over de benodigde certificaten om het hoge kwaliteitsniveau te realiseren (zie Figuur 1). Zo beschikken alle operationele medewerkers van STB, inclusief de indirecte medewerkers, over een VCA diploma.

Figuur 1: Certificaten STB

1.3 Bestuur en verantwoordelijkheden

De directie van STB wordt gevormd door Paul van Overdijk. Hij is gezamenlijk met de Veiligheid, Gezondheid en Milieu (VGM-) coördinatoren, manager Service en manager Montage verantwoordelijk voor zowel het VGM- als het MVO-beleid.

2. MVO-visie en kernthema's

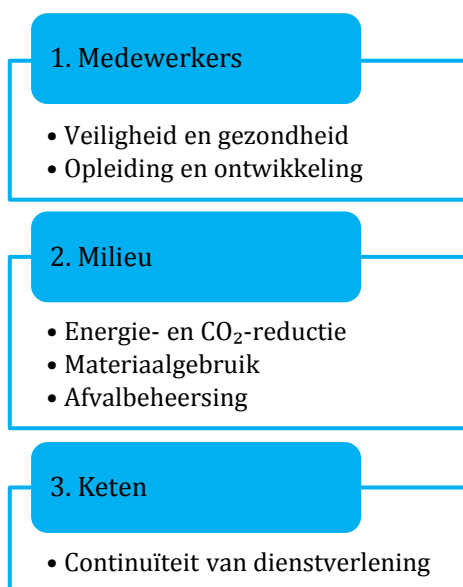
Binnen STB is er al jaren veel aandacht voor de invulling van ons MVO-beleid. Bij maatschappelijk verantwoord ondernemen hoort een maatschappelijke ambitie: wij willen ons specialisme op het gebied van duurzame installaties nog verder uitbreiden. Zoals hiervoor beschreven liggen de grootste uitdagingen bij de klantvraag en is de grootste impact te behalen in onze waardeketen. Wij willen onze verantwoordelijkheid nemen door de bescheiden invloed die wij hebben in onze keten, sector en maatschappij aan te wenden om positieve MVO-effecten te vergroten en negatieve effecten te minimaliseren. Daarbij richten wij ons op thema's die voor ons en onze stakeholders het meest belangrijk zijn.

Uiteraard zullen we blijvend aandacht moeten geven aan onze eigen bedrijfsvoering. We zullen in onze eigen processen aandacht moeten houden voor MVO en ons bedrijf daar ook zodanig op inrichten. Onze uitgangspunten om Maatschappelijk Verantwoord te Ondernemen (MVO) zijn:

- Veiligheid: voldoen aan certificeringseisen, wetten en regels
- Kwaliteit: voldoen aan de wensen en eisen van de klant en goed geschoolde medewerkers in huis hebben
- Zorg voor onze medewerkers: veilig en gezond werken
- Zorg voor de omgeving: respect voor mens, milieu en maatschappij

In de figuur hiernaast geven we de belangrijkste kernthema's weer, gebaseerd op bovenstaande uitgangspunten.

De genoemde thema's worden in de volgende hoofdstukken verder toegelicht, verdeeld over de drie hoofdthema's 'Medewerkers', 'Milieubewust' en 'Een duurzame waardeketen'. In ieder thema lichten we een voor ons relevante trend verder toe.

3. Trends

Zoals eerder kort benoemd, merken we al enige jaren veranderingen in de sector. De vraag naar duurzame klimaatinstallaties en energiebeheer zal de komende jaren blijven toenemen en steeds vaker tot realisering van echt duurzame installaties leiden. Waar we voorheen merkten dat opdrachtgevers duurzaamheid nog niet zozeer in overweging namen, is dit in toenemende mate het geval bij bepaalde groepen klanten.

3.1 All-electric

Een duidelijke trend in de klimaatinstallatiebranche is de overgang naar volledig elektrische installaties (*all-electric*). Die techniek bestaat al jaren, maar de vraag begint nu op gang te komen. In de toekomst zal verwarming middels gas steeds meer gaan afnemen en in de verre toekomst zelfs gaan verdwijnen. We hebben de intentie om in de komende jaren onze in-house capaciteit op het gebied van elektriciteit uit te breiden, zodat wij onze klanten volledig kunnen ontzorgen.

3.2 Digitalisering en energie

Daarnaast neemt ook aandacht en vraag naar energiezuinige installaties en daarmee besparing op verbruik toe. Meer dan eens helpen we opdrachtgevers tijdens beheer en onderhoudsbeurten bij vragen over energieverbruiken, om naast energiezuinigheid ook het gewenste comfortniveau van het binnenklimaat te garanderen.

Energiebesparing wordt ook mogelijk doordat we steeds vaker op basis van real-time inzichten middels big data passende besparende maatregelen kan nemen, om bijvoorbeeld storingen te voorkomen of onnodig verbruik op te sporen. In gebouwbeheerssystemen (GBS) worden grote hoeveelheden data gegenereerd, wat tot veel inzichten leidt. Zo kunnen vroegtijdig storingen traceren of zelfs voorspellen. Deze digitaliseringsslag is een andere ontwikkeling die we al een paar jaar zien, maar nu ook steeds vaker in onze klantvragen horen.

De digitale transitie vraagt dus om andere kennis van medewerkers. Inmiddels kan data ons meer vertellen en zelfs voorspellen, op basis van rekenmodellen en historische data. Het inlezen van meetwaarden en het verzorgen van ICT-beveiliging zijn voorbeelden van nieuwe vaardigheden. Het vraagt namelijk ook om alertheid op de veiligheid van deze verbindingen.

3.3 Circulariteit

Wat materiaalgebruik betreft zien we ook in de installatiebranche dat circulariteit een steeds populairder thema wordt. Ook deze trend zal in de komende jaren doorzetten. Zeker installaties, die bij demontage helemaal 'afgepeld' kunnen worden, lenen zich goed voor hergebruik.

3.4 De eindgebruiker

Ontwikkelingen in de samenleving die effect hebben op ons werk zijn flexwerken en de deeleconomie. De behoeften van de huurders wegen tegenwoordig sterk mee in de ontwikkeling van gebouwen. De genoemde concepten zijn inmiddels zeker niet nieuw meer, maar het werkt steeds vaker door in klantvragen. Leegstand en ombouw noemen we al enkele jaren, maar blijft nog altijd actueel.

Bovengenoemde trends brengen verschillende uitdagingen met zich mee, zowel wat betreft toekomstbestendigheid van onze producten en diensten, alsook voor de scholing van onze medewerkers. Er worden nu heel andere vaardigheden van onze experts verwacht. Daarover leest u meer in het hoofdstuk 4.4 dat gaat over opleiding en ontwikkeling van onze medewerkers.

4. Medewerkers

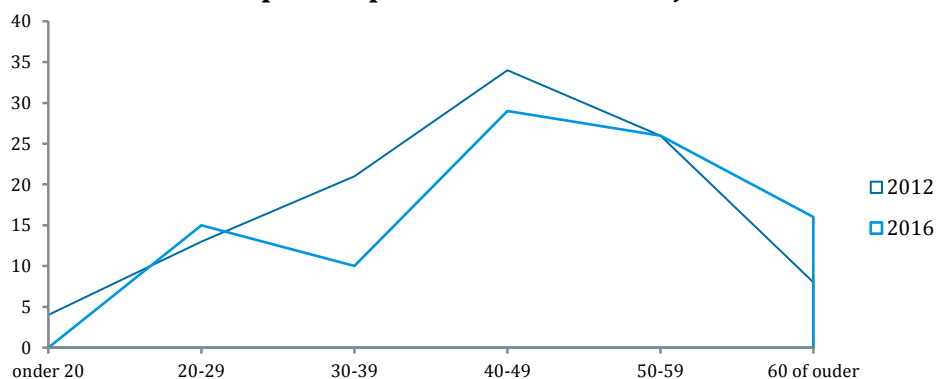
De samenstelling van ons medewerkersbestand is over de jaren heen constant te noemen. Dat zorgt voor een stabiele omgeving waar we op goed vertrouwen met elkaar samenwerken. Ons team van deskundige medewerkers is hierdoor in staat om de kwaliteit te leveren aan onze klanten die wij willen leveren. Een gezonde werkomgeving met een prettige werksfeer vinden wij erg belangrijk.

Tabel 2: Opbouw medewerkersbestand

	2016	2015	2014	2013	2012
Aantal medewerkers	96	100	99	104	106
- Man	88 (92%)	93 (93%)	91 (92%)	97 (93%)	98 (92%)
- Vrouw	8 (8%)	7 (7%)	8 (8%)	7 (7%)	8 (8%)
Aantal FTE	93	97	95	101	103
- Parttime	9	11	12	11	7
- Fulltime	86	89	87	93	96
Aandeel direct	54%	57%	57%	60%	56%
- Directe medewerkers	52	57	56	62	59
- Indirecte medewerkers	44	43	43	42	47
Medewerkers onder CAO	100%	100%	100%	100%	98%

Naast de vaste medewerkers werkt STB met een flexibele schil van ongeveer 9 FTE. De opbouw van het personeel naar leeftijd is ten opzichte van 2012 redelijk gelijk. In onze markt merken we dat de vergrijzing aan het doorzetten is en dat de krapte op de arbeidsmarkt blijft bestaan. Al enkele jaren merken we dat het moeilijk is om de jonge generatie talenten binnen te halen, omdat technische vakstudies nog steeds niet populair zijn. De verschillen ten opzichte van 2012 zitten met name in de categorie 60+ en bij de dertigers (zie Figuur 2).

Opbouw personeel naar leeftijd

Figuur 2: Leeftijd medewerkers

4.1 Veiligheid

Veilig werken is niet iets wat we even doen, maar wat we altijd zouden moeten doen. De kern van ons veiligheidsbeleid is daarom ook het vergroten van de bewustwording om veiligheidsrisico's zoveel mogelijk te vermijden. We besteden hier geregeld aandacht aan door dit steeds op de agenda te houden tijdens werkoverleggen. Ons beleid is vastgelegd in ons veiligheidshandboek.

Als bedrijf zijn wij in het bezit van het VCA-certificaat en alle medewerkers, waarvan dit verwacht wordt, zijn in het bezit van een VCA-certificaat. Wat betreft de certificering voor koeltechnische en CV-werkzaamheden is de wetgeving aangescherpt. Dit betekent dat iedere monteur in het bezit moet zijn van een eigen persoonscertificaat, naast de certificering op bedrijfsniveau. Hier zullen we in 2017 mee aan de slag gaan.

Daarnaast zullen we in 2017 de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RIE) van STB actualiseren, zodat veiligheidsrisico's naar actuele ontwikkelingen worden aangepast. Denk aan onze medewerkers die steeds vaker met een laptop buiten aan het werk zijn.

Een veilige werk- en leefomgeving en veilige producten wordt ook gewaarborgd door onze certificaten op het gebied van PED en F-gassen, de kwaliteitslabels van de Nederlandse Vereniging voor Koudetechniek en Luchtbehandeling (NVKL) en het Stichting Emissiepreventie Koudetechniek certificaat.

In 2016 hebben we 2 toolboxen gehouden. In maart was het onderwerp Rookgasafvoeren / CO. Een zeer belangrijk onderwerp omdat er bij slechte afvoer van rookgas de mogelijkheid bestaat van het vrijkomen van giftige gassen. Installatie en vervanging van een rookgasafvoersysteem is daarom verbonden aan strenge eisen op het gebied van veiligheid. In september was het onderwerp van de toolbox veilig omgaan met cilindergassen.

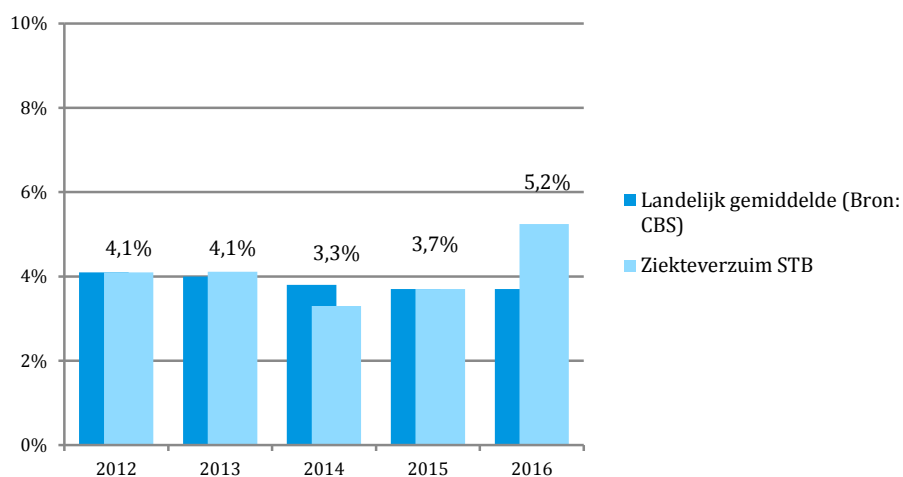
4.2 Gezondheid

In 2016 hebben we ook het vierjaarlijkse preventief medisch onderzoek (PMO) voor medewerkers uit laten voeren. Onderwerpen zoals gezondheid, arbeidsomstandigheden, werkplekonderzoeken en werkplekhoudingen kwamen hier aan bod. We zijn zeer tevreden over het resultaat.

Het ziekteverzuimpercentage in 2016 is ten opzichte van voorgaande jaren gestegen van 3,7% naar 5,2% (zie Figuur 3). Daarmee liggen we boven het landelijk gemiddelde over 2016 (3,7%)¹. Dit komt door een aantal langdurige zieken.

¹ Bron: CBS, 2^e kwartaal 2016

Ontwikkeling ziekteverzuim

Figuur 3: Ontwikkeling verzuimpercentage

4.3 Integriteit

In 2016 hebben wij, als lid van de NVKL, de algemene Gedragscode van de vereniging gecommuniceerd naar al onze medewerkers. De NVKL-gedragscode is de moderne vertaling van degelijke waarden waar het NVKL voor staat en die gedeeld wordt door zowel leveranciers als installateurs en aanverwante bedrijven.

Wij staan volledig achter deze richtlijnen wat betreft verantwoord, eerlijk en integer ondernemen. Daarom hebben wij dit ook onderdeel gemaakt van de intake en sollicitatiegesprekken en we schenken er aandacht aan tijdens toolbox-meetings. Iets wat we zullen blijven doen in de toekomst.

4.4 Opleiding: het vak, big data én MVO

Om de toekomstbestendigheid van onze diensten en producten te behouden zorgen we voor vakkundig en goed opgeleid personeel. Tegenwoordig worden andere vaardigheden verwacht van onze technici in vergelijking tot bijvoorbeeld de traditionele monteur.

Zoals eerder genoemd vindt er een duidelijk verschuiving van vaardigheden plaats: van de man met de tang voor installeren en monteren, naar ook bredere kennis zoals op het gebied van ICT. Dit is een veel breder palet dan voorheen. We zijn verkennend bezig om een passende training of opleiding voor omgang met data en applicaties te starten.

We hebben in 2016 een nieuwe medewerker aangenomen die kennis heeft van Gebouw Beheerssystemen (GBS). Deze medewerker zal een breder takenpakket binnen de organisatie krijgen zodat we betere analyses kunnen maken vanuit de GBS. Hierdoor op deze manier kunnen we beter inspelen op de behoefte van onze opdrachtgevers.

Naast vakkundig personeel en veiligheidsopleidingen vinden we het ook belangrijk dat onze mensen kennis krijgen van andere MVO-onderwerpen. Tijdens teambijeenkomsten en werkoverleggen die op operationeel niveau gehouden worden, worden de MVO-onderwerpen meer toegespitst op de dagelijkse praktijk. Denk aan afvalscheiding en aandacht voor energiebesparing.

Tabel 3: Ontwikkeling opleidingsuren

	2016	2015	2014	2013	2012
Gemiddelde opleidingsuren per medewerker	7,3	9	11	19	27
- Directe medewerkers	10,4	9	12	23	35
- Indirecte medewerkers	3,5	9	9	13	16
Totaal aantal opleidingsuren	698	874	1056	1956	2816
- Directe medewerkers	542	501	683	1432	2086
- Indirecte medewerkers	156	373	373	524	730

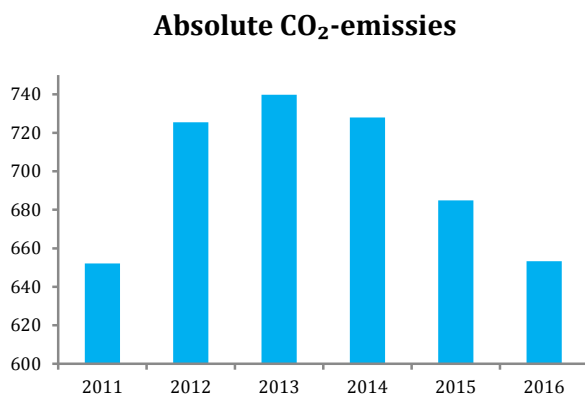
Het aantrekken en behouden van jonge talenten blijft, zoals eerder aangegeven, onverminderd belangrijk. Bij STB doen we dit door een leerling in dienst te nemen en deze vervolgens op te leiden. Deze manier bevalt ons uitstekend en heeft de voorkeur boven het tijdelijk in dienst te nemen van studenten. In 2016 hadden we 1 stagiair werkzaam.

5. Milieubewust

We merken dat de maatregelen die wij enkele jaren geleden hebben genomen om onze negatieve impact te verkleinen haar vruchten heeft afgeworpen. Toch vinden we het belangrijk om het daar niet bij de laten. We willen onze CO₂-footprint nog meer verkleinen, door bewust bezig te zijn met materiaalgebruik, het beter scheiden van onze afvalstromen en een scherpe focus op ons wagenparkbeheer.

5.1 Energie en CO₂-uitstoot

In 2016 zijn onze absolute CO₂-emissies ten opzichte van vorig jaar gedaald naar 651 ton CO₂ (686 ton CO₂ in 2015, zie Figuur 4). Net als voorgaande jaren is het overgrote deel (86%) van de uitstoot het resultaat van ons wagenpark (zie Figuur 5). De verhouding tussen wagenpark, elektra en verwarming is vrijwel hetzelfde.

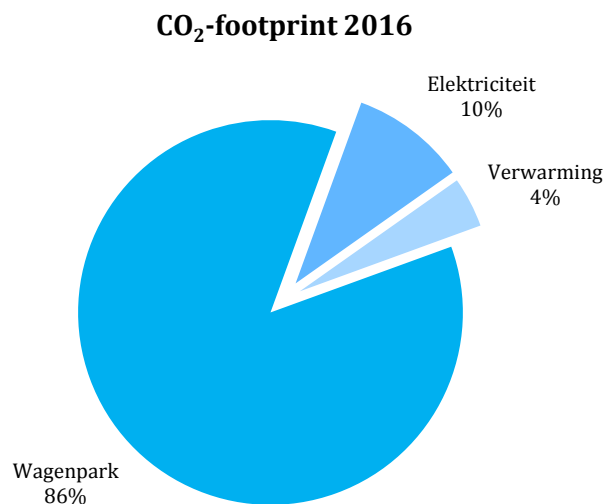

Figuur 4: Absolute CO₂ emissies over de jaren

Vanwege de spoed en de aard van storingsgevallen is het niet altijd mogelijk om het probleem op afstand op te lossen. Ons wagenpark vernieuwen wij om de 5 jaar met de zuinigere modellen auto's.

Het overige gedeelte (14%) van onze footprint is afkomstig van onze kantoren in Eindhoven en Houten.

We schenken bewust aandacht aan de gereden kilometers. Zo proberen steeds vaker storingsgevallen op afstand op te lossen. Dit is beter mogelijk door nieuwe digitale oplossingen. Dit is in veel gevallen effectief gebleken en het bespaart reistijd en brandstof. Desondanks blijven we nog relatief veel rijden door storingsdiensten. Daar ontkomen wij nooit helemaal aan.

Figuur 5: CO₂-footprint

Op dieselgebruik na, zien we op alle gebieden van energieverbruik een afname in de cijfers (zie Tabel 4). Het brandstofverbruik van ons wagenpark is licht gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar. Dit komt onder andere doordat we iets minder mensen in dienst hebben en doordat we steeds vaker storingen op afstand op kunnen lossen.

Tabel 4: Energieverbruik

	2016	2015	2014	2013	2012
Wagenpark					
- Dieselverbruik (liter)	145.821	144.493	153.711	157.846	145.319
- Benzineverbruik (liter)	19.860	29.916	32.520	29.128	31.764
- LPG-verbruik (liter)	22	676	0	1.395	1.768
- Gedeclearde kilometers (km)	171.133	188.153	202.723	194.018	247.163
- Elektrisch laden (kWh)	1.489	2.355	-	-	-
Kantoren Houten en Eindhoven					
- Gasverbruik verwarming (m ³)*	13.571	16.529	16.197	17.564	19.351
- Elektriciteitsverbruik (kWh)	119.316	120.291	124.258	122.695	131.010

* gecorrigeerd naar graaddagen op basis van 2011

Sinds 2014 is de energie-intensiteit van onze beide vestigingen in Eindhoven en Houten redelijk constant te noemen over de jaren heen (zie Tabel 5). Voor ons kantoor in Houten valt wel op dat de energie-intensiteit niet eerder zo laag was. In 2016 hebben we 265 m³ water verbruikt in onze kantoren, dit is meer dan in 2015 (238 m³).

Tabel 5: Energie-intensiteit van vestigingen

	2016	2015	2014	2013	2012
CO₂-intensiteit (kg CO₂/m²)					
- Eindhoven	51,37	51,40	51,03	47,21	56,64
- Houten	34,84	43,21	46,52	56,64	49,30
Energie-intensiteit: gas (m³ gas/m²)					
- Eindhoven	6,7	7,8	6,8	7,7	8,2
- Houten	7,8	10,5	12,1	12,3	14,0
Energie-intensiteit: elektriciteit (kWh/m²)					
- Eindhoven	71,7	69,9	72,5	71,4	78,3
- Houten	38,4	44,4	45,3	45,2	43,4

5.2 Materiaalgebruik en afval

Scheidingspercentage kantoren 2016

Figuur 6: Scheidingspercentage 2016

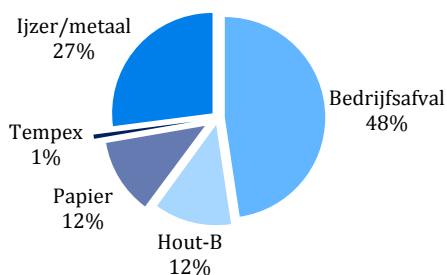
Inmiddels hebben we al enkele jaren goed inzicht in onze afvalstromen. In 2016 hebben we extra afval op onze werklocaties hebben verwerkt, naast het afval van onze twee vestigingen.

Om vertekend beeld te voorkomen maken we onderscheid tussen afvalgegevens op kantoren en afvalgegevens van de projecten.

Het totaal gewicht aan afval van STB was in 2016 65,7 ton. Hiervan was 44,2 ton afkomstig is van onze kantoren en het overige afval van de werklocaties.

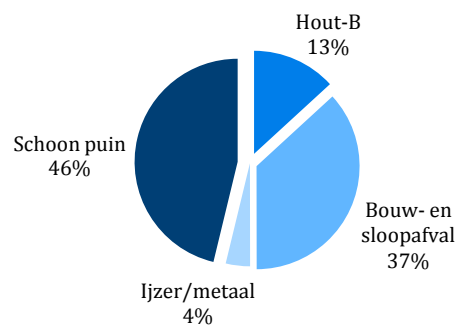
Het scheidingspercentage van ons kantoorafval is in 2016 iets gestegen (1%) ten opzichte van 2015 (zie Figuur 6). Het scheidingspercentage op de werklocaties was in 2016 100%. We zien tegelijkertijd dat de totale hoeveelheid ongescheiden bedrijfsafval van onze kantoren iets is toegenomen ten opzichte van 2015: van 18 ton naar 21 ton.

Afval kantoren

Figuur 7: Afvalstromen kantoren 2016

Afval werklocaties

Figuur 8: Afvalstromen werklocaties 2016

Het merendeel van ons afval bestaat tegenwoordig uit ongescheiden bedrijfsafval, afkomstig van onze kantoren, namelijk 32% van het totaal. Daarnaast waren in 2016 de belangrijkste afvalstromen: ijzer en metaal, schoon puin, hout B en bouw- en slooppafval. De verdeling van afvalstromen bij kantoren en werklocaties verschilt, zoals te zien is in figuur 7 en 8.

Tabel 6: Afvalstromen en afvalscheiding

	2016	2015	2014	2013	2012
Totaal gewicht (in ton)	66	44	51	53	53
- Kantoren	44	37	nvt	29	37
- Werklocaties	22	7	nvt	24	16
Scheidingspercentage			61%		
- Kantoren	52%	51%	(totaal)	37%	43%
- Werklocaties	100%	88%		100%	33%

6. Een duurzame waardeketen

We zien dat er steeds meer ruimte ontstaat voor duurzame alternatieven. Daarbij zien we dat de genoemde trends in hoofdstuk op verschillende plekken in de keten spelen.

6.1 Trends in de keten

In onderstaand figuur (Figuur 9) wordt de keten van een klimaatinstallatiesysteem schematisch weergegeven. Wanneer we kijken naar de trends in de sector, zien we dat deze op verschillende schakels van de keten betrekking hebben. Circulariteit speelt bijvoorbeeld helemaal aan het begin van de keten. In de ontwerpfase worden bedrijven uitgedaagd om te innoveren op materialen. Een goed voorbeeld is de keuze voor kunststof ramen met filters in plaats van aluminium ramen. Kunststof is vele malen eenvoudiger om te recycleren en lichter om te vervoeren.

Dit geldt ook voor de keuzes voor *all-electric*, dit heeft voor ons gevolg aangezien wij anders dan gebruikelijk moeten installeren, maar deze technieken hebben wij in huis. De meeste effecten hiervan worden het meest duidelijk in de gebruiksfase. In 2016 hebben we bij diverse projecten VRF systemen aangebracht.

GBS en omgang met de nieuwste digitale software wat betreft metingen ligt voornamelijk in de fase van beheer en onderhoud.

Figuur 9: Schematische weergave keten

Over dit verslag

De informatie in dit verslag is gebaseerd op het kalenderjaar 2016. Dit is het zesde jaarverslag dat STB uitbrengt. Alle jaarverslagen zijn terug te vinden op www.stb.eu.

Bij de totstandkoming van dit verslag is gebruik gemaakt van interne rapportages en van informatie verstrekt door ketenpartners. De keuze van de behandelde materiële onderwerpen is gemaakt op basis van de inhoud van het MVO-beleid van STB, vragen van externe belanghebbenden en gesprekken met interne en externe belanghebbenden zoals medewerkers, directie, klanten en leveranciers die in het kader van het jaarverslag zijn gevoerd.

Voor het bepalen van de inhoud van het Maatschappelijk Jaarverslag is mede gebruik gemaakt van de GRI richtlijnen en de Transparantiebenchmark van het Ministerie van Economische Zaken. Het verslag is conform GRI 4 'Core' opgesteld. De CO₂-footprint is opgesteld volgens ISO 14064-1 en de CO₂-Prestatieladder en omvat de eigen bedrijfsvoering van STB, inclusief gedeclareerde kilometers (Scope 3 emissies). Cijfers van het CBS zijn gebruikt als vergelijkingsmateriaal voor de gemeten prestaties van STB. Er is geen assurance verleend.

Hierna volgt een tabel waarin alle onderdelen uit de GRI richtlijn genoemd worden, inclusief de vindplaats in het verslag van de betreffende informatie. Daarnaast is ook een begrippenlijst opgenomen met definities van veelvoorkomende termen.

GRI Tabel

Onderstaande GRI tabel geeft een beschrijving van de maatschappelijke indicatoren waarover in dit verslag wordt gerapporteerd. In de tabel is de definitie van elke indicator opgenomen. Deze definitie is ontleend aan de GRI richtlijnen.

GLOBAL REPORTING INITIATIVE G4 Tabel met standaardonderdelen			
GRI4 code	Onderwerp	Toelichting	Vindplaats
Profielinformatie			
1	Strategie en analyse	<i>Verklaring van het bestuur op het gebied van MVO</i>	Voorwoord Hoofdstuk 2
3-17	Organisatieprofiel	<i>Beschrijving van de organisatie</i>	Hoofdstuk 1
18-23, 26-33	Verslagparameters	<i>Reikwijdte en totstandkoming van het verslag</i>	Over dit verslag
24-25, 34, 56	Bestuur, verplichtingen en betrokkenheid	<i>Verantwoordelijkheden en het betrekken van belanghebbenden</i>	Hoofdstuk 1.3
Prestatie-indicatoren			
EC1	Economische prestaties	<i>Directe economische waarden</i>	Tabel 1, pagina 6
EN3/4	Brandstof- en gasverbruik	<i>Direct energieverbruik</i>	Tabel 4, pagina 15
EN3/4	Elektriciteitsverbruik	<i>Indirect energieverbruik</i>	Tabel 4, pagina 15
EN8	Waterverbruik	<i>Totale wateronttrekking per bron</i>	Pagina 15
EN15/16	CO ₂ -footprint (Scope 1 en 2)	<i>Directe en indirecte emissie van broeikasgassen</i>	Figuur 5, pagina 14
EN17	CO ₂ -footprint (Scope 3)	<i>Andere relevante indirecte emissie van broeikasgassen</i>	Figuur 5, pagina 14
EN23	Afvalstromen	<i>Totaalgewicht afval naar type</i>	Figuur 6, 7, 8, pagina 16 Tabel 6, pagina 17
LA6	Verzuim en ziekte	<i>Letsel-, en verzuimcijfers</i>	Figuur 3, pagina 12
LA9	Opleiding	<i>Gemiddeld aantal uren besteedt aan opleidingen</i>	Tabel 3, pagina 13
LA12	Diversiteit	<i>Onderverdeling van medewerkers naar geslacht, leeftijdsgroep</i>	Tabel 2, pagina 10 Figuur 2, pagina 10
CRE1	Energie-intensiteit	<i>Energie-intensiteit van gebouwen</i>	Tabel 5, pagina 15
CRE3	CO ₂ -intensiteit	<i>CO₂-intensiteit van gebouwen</i>	Tabel 5, pagina 15

Begrippenlijst

CO₂-footprint

De CO₂-footprint is letterlijk de CO₂-voetafdruk van een organisatie: de CO₂-uitstoot die de organisatie zelf, door haar eigen activiteiten, veroorzaakt. CO₂-uitstoot wordt veroorzaakt door gebruik van energie (brandstof, elektriciteit en gas).

Voor dit verslag is de CO₂-footprint voor STB bepaald aan de hand van de CO₂-Prestatieladder en de ISO 14064-1 norm.

Duurzaamheid

Duurzaamheid omvat net als MVO milieu, economische en sociale aspecten.

EPBD

De Nederlandse wet- en regelgeving over de energieprestatie van gebouwen is gebaseerd op de **Europese Energy Performance of Buildings Directive (EPBD)**. Wordt ook wel Airco-keuring genoemd.

F-gassen

De F-gassen (gefluoreerde broeikasgassen) verordening geeft aan hoe en door wie onderhoud en reparaties uitgevoerd dienen te worden en welke eisen aan deze personen en bedrijven worden gesteld. Onder deze verordening vallen ook koeltechnische installaties.

GRI

De afkorting voor **Global Reporting Initiative**, een internationale standaard voor het opstellen van maatschappelijke verslagen.

GRI 'Core'

De GRI 4 richtlijnen kennen twee rapportageniveaus: 'Comprehensive' en 'Core'. Voor rapportage conform 'Core' is vereist dat er over materiële indicatoren gerapporteerd wordt, en dat een beknopte beschrijving van de organisatie en strategie opgenomen is in het verslag.

Keten

Alle stappen die nodig zijn om een product te maken of een dienst te leveren, vanaf het begin (winning van grondstoffen) tot het einde (afvalverwerking). Elke stap is een schakel in de keten.

Ketenpartner

Een organisatie die verantwoordelijk is voor één of meerdere stappen in dezelfde keten.

MVO

De afkorting voor **Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen**, waarbij een organisatie verantwoordelijkheid neemt voor de effecten die ze heeft op haar omgeving als het gaat om milieu, sociale en economische aspecten en een actieve dialoog onderhoudt met haar belanghebbenden.

NVKL

Nederlandse Vereniging van ondernemingen op het gebied van de Koudetechniek en Luchtbehandeling, brancheorganisatie voor ondernemers in de professionele koudetechniek, luchtbehandeling en airconditioning.

PED

Pressure Equipment Directive ('Richtlijn Drukapparatuur'), regelgeving van de EU die voorschriften bevat met betrekking tot het ontwerp, de fabricage en keuring van drukapparatuur die binnen de Europese Unie op de markt wordt gebracht.

STEK

Stichting Emissiepreventie Koudetechniek. Bedrijven aangesloten bij STEK, voldoen (middels toetsing) aan hoge eisen t.a.v. kwaliteit, veiligheid en duurzaamheid in hun dienstverlening en dragen bij aan een duurzame samenleving.

VCA

Veiligheid, Gezondheid en Milieu Checklist Aannemers, een veelgebruikt certificaat op het gebied van veiligheid.

Colofon

Dit maatschappelijk jaarverslag is verzorgd door:

Versie 1.1, januari 2018

Teksten: Christine Wortmann, Primum

Brongegevens en foto's: Robert van Gerwen, STB

Voor meer informatie over dit verslag, het MVO beleid van STB en voor uw suggesties, mail naar info@stb.eu.

STB

Specialist in klimaattechniek

info@stb.eu

088-2660000

Eindhoven

Leemkuil 11
5626 EA Eindhoven

Houten

Ringveste 13
3992 DD Houten